

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Markbesøget og demonstrationen var arrangeret af ØkologiRådgivning Danmark i Økologisk Landsforenings projekt Demonstration af nye økologiske løsninger II. Projektet er støttet af Promilleafgiftsfonden for Landbrug, Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikterne og Miljø- og Fødevareministeriet.

Øgro skal placeres i marken

Deltagerne på ØLs markvandring om gødning af økologisk vårbyg medio juni så på forsøg med Øgro i vårbyg og fik i tilgift en spændende tur rundt til marker med frøgræs, vinterrug, ærter og havre

MARKVANDRING

TEKST OG FOTO: IRENE BRANDT

- Vårbyggen her er i stadie 59, men som I kan se, er det svært at se forskel på de forskellige led i dette forsøg, sagde planteavlskonsulent Lisbeth Kobborg Knudsen fra ØkologiRådgivning Danmark, ØRD, da hun sammen med en flok interesserede landmænd stod på en af Børge Gjaldbæk-Nielsens vårbygmarker ved Rimmerhus i Vestjylland midt i juni.

Marken var blevet tilsået 10. april og siden striglet to gange og vandet tre gange. Hele marken er blevet gødet med 32 t svinegylle pr. ha. På marken har projektet NuthY etableret fire forsøgsled. Derudover er der to 12 m striber med forsøg, som Børge Gjaldbæk-Nielsen selv har etableret. (Se faktabokse).

Formålet med forsøget har været at måle effekten af Øgro i vårbyg; men som Lisbeth Kobborg Knudsen konstaterede, var der ikke den store forskel på de forskellige led. Til gengæld var der andre ting, at drøfte i vårbygmarken.

- Pileurt klarer sig godt i år, kon-

staterede Lisbeth Kobborg Knudsen.

Vårbyggen havde svært ved at tage kampen op mod det aggressive ukrudt.

- Der var frost frem til 1. april; men jeg har tjekket, at jordtemperaturen her på egnen var 7 grader 10. april, og det burde være varmt nok til at så korn i, lød et bud fra planteavlskonsulenten.

Børge Gjaldbæk-Nielsen supplerede:

- Såbedet var fint; men jeg kan konstatere, at kornet ikke busker sig. Han fortalte også, at marken ligger på tung jord, og at den er blevet vandet hver anden uge med 30 mm.

Tør forsommer

Den tørre forsommer fik en del af skylden for, at den store tilførsel af Øgro ikke havde givet sig udslag i bedre vækst på marken. Hvor der kunne anes en forskel, var det med modsatte fortegn: Jo mere Øgro og jo mindre svinegylle arealet havde fået, des dårligere stod afgrøden.

- Det kan dels skyldes den tørre forsommer, hvor Øgro måske ikke er blevet frigivet i den tørre mark; men det kan også skyldes, at Øgro ikke

er blevet placeret rigtig på marken, sagde Lisbeth Kobborg Knudsen.

Peter Dammegaard fra Daka, der producerer Øgro, fortalte efterfølgende, at det faktisk ikke er helt lige meget, hvordan Øgro tilføres marken.

Et supplement

- Børge Gjaldbæk-Nielsen har først tilsået marken og derefter nedfældet Øgro. Vi anbefaler, at Øgro placeres på marken sammen med såsæden og gerne et par centimeter dybere end frøet, sagde Peter Dammegaard. Han understregede også, at forsøgene ikke afspejler, hvordan Daka forventer, at produktet vil blive brugt.

- Øgro er for dyrt til at bruge som fuldgødning på en egn, hvor man har megen gylle. Øgro kan bruges som startgødning med 100 - 200 kg pr. ha og ikke som i forsøget, hvor der er brugt op til 1.500 kg pr. ha. Vi ser Øgro som et supplement, gårdene kan bruge. Primært i områder, hvor der er langt til eller mangel på husdyrgødning; men også på tunge eller lavtliggende jorde, hvor en tung gyllevogn kan lave strukturskader, eller på marker i nærheden af boliger, hvor man ønsker at undgå gyllelugten.

Havre

Børge Gjaldbæk-Nielsen høstede sidste år 56 tdr. havre pr. ha. I år forventer han at lande på 40 tdr. Hans havremark er etableret 6. april efter kløvergræs, som blev revet op 14 dage før, havren blev sået.

Der er udsået 200 kg Dominique havre pr. ha. Marken er vandet tre gange.

- Havren har hvidfarvning af ak-sene. Det kan enten skyldes fritfluer eller den tørre forsommer. Ligeledes er stråene kortere end normalt. Det skyldes vejret, og I skal nok indstille jer på, at der bliver mindre halm i år, sagde Lisbeth Kobborg Knudsen.

Ærter

9. april såede Børge Gjaldbæk-Nielsen 215 kg ærter af sorten Ingrid. Planterne var medio juni langt fremme uden dog at være blevet særligt høje. På marken var der synlig forskel på de områder, vandingsanlægget ikke var nået ud til og de vandede områder (Se forsiden).

- Marken ser godt ud; men der er meget kvik, tilføjede Lisbeth Kobborg Knudsen og fortsatte:

- Det er godt, hvis du kan nå at harve marken et par gange, inden der skal sås vinterrug til efteråret.

Projekt NuthYs forsøgsled i vårbyg:

1. led: Grundgødet med 32 t svinegylle pr. ha = 100 kg udnyttet N

2. led: Grundgødet med 32 t svinegylle pr. ha + 500 kg Øgro 10-3-1 (50 kg total N, 13 kg P, 5 kg K) + 120 kg Kaliumsulfat 41 (55 kg K) + 150 kg Kiserit (23 kg Mg) = 135 kg udnyttet N, 42 kg P, 133 kg K og 23 kg Mg.

3. led: Grundgødet med 32 t svinegylle pr. ha + 1.000 kg Øgro 10-3-1 (100 kg total N, 26 kg P, 10 kg K) + 120 kg Kaliumsulfat 41 (55 kg K) + 150 kg Kiserit (23 kg Mg) = 170 kg udnyttet N, 55 kg P, 138 kg K og 23 kg Mg.

4. led: Grundgødet med 32 t svinegylle pr. ha + 120 kg Kaliumsulfat 41 (55 kg K) + 150 kg Kiserit (23 kg Mg) = 100 kg udnyttet N, 29 kg P, 128 kg K og 23 kg Mg.

Børge Gjaldbæk-Nielsens forsøg:

A: 1.500 kg Øgro 10-3-1 pr. ha = 105 kg udnyttet N, 45 kg P og 15 kg K.

B: 750 kg Øgro 10-3-1 pr. ha (75 kg total N, 23 kg P, 8 kg K) 16 ton svinegylle (50 kg total N, 14 kg P, 37 kg K) = 95 kg udnytte N, 37 kg P og 45 kg K.

Vinterrug

Hybridrugen 'Livado' stod flot på markerne ved Rimmerhus. Børge Gjaldbæk-Nielsen havde sået 110 kg pr. ha 25. september efter ærter sidste år. 18. april i år blev marken striglet, og der blev sået 7 kg hvidkløver pr. ha. Marken er vandet 3 gange, og der er 13. april tilført 30 t gylle pr. ha. Det er en fin mark, konstaterede Lisbeth Kobborg Knudsen. Den isåede hvidkløver var dog meget svær at få øje på.

- Her kunne have været brugt rød-kløver i stedet, sagde hun.

Vårbyg m. efterafgrøde

Denne mark var tilsået med vårbyg og en blanding 22 med græs/hvidkløver. Marken er blindstriglet én gang, og efterafgrøden er sået i marken efter vårbyggens fremspiring. Børge Gjaldbæk-Nielsen vurderede, at det er det nemmeste, mens Lisbeth Kobborg Knudsen tilføjede, at efterafgrøden ville have været mere synlig, hvis den var blevet blandet i udsæden.

- Vi har store problemer med melder på denne mark. Derfor har vi købt striglen, men jeg synes ikke, den virker, konstaterede Børge Gjaldbæk-Nielsen.

Frøgræs

Efter en pause på flere år har Børge Gjaldbæk-Nielsen igen frøgræs i sit sædskifte. Rajgræs af sorten Premium blev sået som udlæg i vårheden sidste år. Marken har i løbet af foråret fået to gange 20 t gylle, og den er blevet vandet fire gange.

- Denne mark ser rigtig fint ud, og stråene har lagt sig fint, hvilket har været et problem mange steder, sagde Lisbeth Kobborg Knudsen. Hun fortsatte:

- Denne mark forventer Børge Gjaldbæk-Nielsen sig forståeligt nok meget af, og foreløbigt ser det fornuftigt ud.

Det svært at se forskel på de forskellige led i forsøget på Børge Gjaldbæk-Nielsens vårbygmark.

